

ZADNI ČAS ZA SPREMEMBE!

Goran Klemenčič, predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, Rok Praprotnik, namestnik predsednika, in Liljana Selinšek, namestnica predsednika, smo pred dobrim mesecem Uradu predsednika RS poslali pisne izjave, da podajamo nepreklicen in dokončen odstop s svojih funkcij.

Za tak korak smo se odločili po tehtnem premisleku, ne le zgolj v nekaj dneh ali tednih, zato tudi ni vezan na točno določen dogodek. Načeloma so bile odločitve intimno sprejete že konec poletja. Danes je odločitev zgolj še trdnejša in v celoti dokončna. Spomnili se boste, da smo svoj odstop napovedali po objavi Poročila o premoženjskem stanju predsednikov parlamentarnih strank januarja letos, če ne bo prišlo do korenitih sprememb.

Ne odstopamo iz obupa ali občutka nemoči in tudi ne zaradi pritiskov, saj jih znamo prenašati. Ni nam zmanjkalo poguma, niti volje za delo – krepitev pravne države, integritete, omejevanje korupcije in nasprotja interesov. O delu, ki smo ga opravili, veliko, čeprav ne vsega, povedo zadnja tri letna poročila o delu komisije.

Odstopamo iz protesta, ker ne pristajamo in se

ne strinjamo s popolno politizacijo ter populističnim obravnavanjem protikorupcije; ker se zavedamo nujnosti korenite izboljšave protikorupcijske zakonodaje, ki pa je politično popolnoma nemogoča zaradi blokade tihe aliance v Državnem zboru RS, ki presega vladno koalicijo ali opozicijo; ker naši pozivi ali poskusi sistemskega, čimprejšnjega in skupnega pristopa k razjasnitvi nekaterih ključnih korupcijskih problemov, ki vsem na očeh obremenjujejo našo družbo (TEŠ 6, bančna luknja, sistemska korupcija v zdravstvu, nadzor premoženja funkcionarjev), ostajajo neodgovorjeni; ker ne moremo pristati, da v strankah in na županskih mestih ali iz ozadja na politiko in gospodarstvo ključno vplivajo ljudje, ki so v mnogih postopkih ter obremenjeni z razkritimi korupcijskimi tveganji, sumi davčnih utaj, pranja denarja; ker ne pristajamo na to, da delo nadzornih institucij ni samo pod legitimnim in objektivnim nadzorom medijev, ampak se ti tudi prepogosto dajo na voljo kot instrument politike ali interesnih skupin ali pa se zadovoljijo z površnim aferaštvom; ker ne želimo, da se zaradi očitne politične in zakonske blokade naše delo spremeni v prekladanje papirjev ter postane samo sebi namen ...

Odstopamo iz odgovornosti – ker ocenjujemo, da je tudi odstop naša odgovornost.

Vztrajanje v okoliščinah, v katerih veš, da zaradi institucionalnih omejitev ne moreš doseči nujnih premikov za reševanje enega najresnejših problemov slovenske družbe, je neodgovorno. Ljudem bi s tem da(ja)li lažen občutek, da smo mi tisti, ki še lahko kaj ključnega spremenimo, ne da bi pri tem svoje opravili tisti, ki so za to tudi odgovorni. Naredimo lahko še veliko pomembnega, tako kot ostale institucije pravne države. Ne moremo pa narediti tega, kar je potrebno. To pa ni predvsem raziskovanje posameznih ekscesov, ampak spreminjanje sistema, ne gradualistično, ampak odločno in na pravih mestih. Prave premike na sistemski ravni lahko stori samo politika – zakonodajna in izvršilna. In skrajni čas je, da odgovornost za to tudi prevzame. Če tega ni sposobna, je odgovornost na ljudeh, vseh prebivalcih Slovenije, da se zbudijo.

Z našim protestnim odstopom želimo sprožiti alarmni zvonec.

Senat Komisije za preprečevanje korupcije

Janja Žinko, OŠ Središče ob Dravi

»Denar – politike vladar«

KAZALO

- 📖 Tema meseca – Predlogi KPK za soočenje s sistemsko korupcijo str. 2
- 📖 Odziv KPK na izjavo Karla Erjavca glede korupcije v zdravstvu str. 5
- 📖 Odziv KPK na izjave Janeza Janše, da je dokazal izvor svojega premoženja str. 5
- 📖 KPK glede dodeljevanja javnih sredstev družbi Emo-Orodjarna, d.o.o. str. 6
- 📖 Sara Gaberc o aktivnostih v okviru projekta Mladi proti korupciji str. 6
- 📖 Zaključni dogodek ustvarjalnega natečaja »Pismo poslancem« str. 6
- 📖 9. december – mednarodni dan boja proti korupciji str. 7
- 📖 GRECO zaskrbljen zaradi odstopa vodstva KPK – poziv k najvišjim standardom izbora str. 7
- 📖 Z vsestranskim in interdisciplinarnim pristopom v počastitev dneva Konvencije Združenih narodov proti korupciji str. 7
- 📖 Komisija v številkah str. 8
- 📖 Koledar obveznosti str. 8

PRIJAVI SE NA NOVICE

na našem e-naslovu:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

»Zate ne vem, ampak jaz imam samo eno življenje in ne želim ga preživeti v kanalizaciji nepravilnosti.«
Wallace Shawn

PREDLOGI KPK ZA SOOČENJE S SISTEMSKO KORUPCIJO

Komisija za preprečevanje korupcije je že večkrat, med drugim v letnih poročilih in ocenah stanja na področju korupcije, ki jih je izdala v zadnjih letih, opozorila na pomanjkljivosti protikorupcijske zakonodaje. Prav tako je pripravila analize stanja korupcije na posameznih področjih in z njimi seznanila pristojne organe.

V nadaljevanju objavljamo strnjeno predstavljene ukrepe, ki so primarno v pristojnosti in odgovornosti politike oziroma pogojeni s politično voljo, torej brez »fige v žepu«.

1. Ustanovitev javne in transparentne preiskave TEŠ 6

TEŠ 6 je daleč največja investicija v Republiki Sloveniji po izgradnji avtocest. Obremenjena je s številnimi sumi kaznivih dejanj, nasprotij interesov, nesmotrnosti in negospodarnosti porabe denarja. Trenutno jo preiskujejo naslednji organi: policija in tožilstvo, KPK in OLAF (Evropski urad za boj proti goljufijam). Edini, ki se do tega problema ni opredelil, je lastnik in upravljavec, to je država Republika Slovenija. In ta bi lahko naredila največ. TEŠ 6 je ena od točk, o kateri smo govorili in na kateri se križajo interesi koalicije in opozicije. Noben od organov, ki se trenutno ukvarja s TEŠ 6, zaradi zakonskih omejitev ne more celovito obdelati problematike in dati ključnega odgovora, zakaj se je to zgodilo, kdo je kaj storil ter kaj moramo storiti, da se ne bo ponovilo. Problematika TEŠ 6 presega vprašanje kaznivih dejanj. Ko je na pobudo KPK končno prišlo do spoznanja, da je projekt potreben celovite revizije, ki bi odločevalcem omogočila ustrezno nadaljnje ukrepanje, se je zadeva ustavila. Kljub izrecni podpori predlogu KPK s strani predsednice vlade, finančnega ministra in predsednika uprave SOD, smo naleteli na odklonilen odziv predsednika Računskega sodišča Tomaža Vesela do tega, da bi Računsko sodišče (RS) dobilo pristojnost revizije nad TEŠ 6 in skupaj z drugimi neodvisnimi organi opravilo revizijo. Po sestanku pri predsednici vlade, dne 28. 8. 2013, je bilo na koncu dogovorjeno vsaj to, da RS zadevo ponovno premisli ali pa se poiščejo druge rešitve. Ne eno ne drugo se ni zgodilo. Dejstvo je, da bi zgolj celovita revizija lahko dala verodostojne odgovore na mnoga vprašanja, povezana s tem projektom, in v določenem delu tudi omogočila nadaljnje ukrepanje, predvsem pa preprečila nadaljnje nepravilnosti in negospodarno porabo javnega denarja in sredstev.

Ker se vrednost investicije neprestano povečuje, država daje poročstva, TEŠ pa je v državni lasti, bodo stroške nosili davkoplačevalci. Ker gre za denar davkoplačevalcev, poraba ne sme in ne more biti tajna ter nepregledna. Ugotoviti je treba vse okoliščine te investicije po zgledu na primer Islandije. Glede na obseg in posledice investicije v TEŠ 6 predlagamo:

- vzpostavitev podlag in izvedbo javne preiskave za revizijo z vidika smotrnosti ter pravilnosti investicije;
- vzpostavitev podlag in izvedbo javne preiskave premoženjskega stanja vseh, ki so bili udeleženi v projektu (odgovorne osebe TEŠ, člani razpisnih in izbirnih komisij ter projektnih teles ...), in njihovih družinskih članov;
- preiskava iz prejšnjih alinej mora imeti vse potrebne instrumente za pridobivanje podatkov ne glede na stopnjo tajnosti in za opravljanje razgovorov z osebami, predpisane pa morajo biti tudi ustrezno visoke prekrškovne sankcije za neodzivanje na zahteve za izročitev dokumentacije, nekooperativnost odgovornih oseb in posredo-

vanje podatkov;

- kot cilji javne preiskave se določijo naslednji: ugotoviti, zakaj se je to zgodilo, kdo so ključni »igralci«, zoper koga je možno ukrepati (civilno/kazensko, odvzem nedovoljene premoženjske koristi), kako preprečiti, da bi se podobna zgodba ponovila in – če se izkaže, da nečesa ni mogoče ugotoviti – kje so razlogi za to in kako v prihodnje preprečiti prikrievanje tovrstnih ravnanj;
- skrajni rok, v katerem mora biti preiskava zaključena, je 12 mesecev;
- ugotovitve preiskave morajo biti javne, celoten spis pa je po zaključku preiskave informacija javnega značaja.

Če je zgornji predlog preambiciozen, lahko vsaj polovico omenjenega vlada kot predstavnica lastnika energetike (tudi TEŠ) doseže s posebnim sklepom, ki se ga uveljavi prek skupščine podjetja in ga do sedaj še nobena vlada ni bila pripravljena sprejeti.

2. Ustanovitev javne in transparentne preiskave bančne luknje

Luknja v slovenskem bančnem sistemu bo strošek davkoplačevalcev – z drugimi besedami – izgube bank so se socializirale. Iz tega razloga bodo stroški sanacije bank kriti iz davkoplačevalskega denarja, zato poraba tega denarja ne sme in ne more biti tajna, kot je to sicer običajno v bančnem poslovanju.

Glede na obseg in posledice bančne luknje predlagamo:

- ustanovitev javne preiskave po vzoru Islandije,
- preiskava iz prejšnje alineje mora imeti vse potrebne instrumente za pridobivanje podatkov ne glede na stopnjo tajnosti in za opravljanje razgovorov z osebami, predpisane pa morajo biti tudi ustrezno visoke prekrškovne sankcije za neodzivanje na zahteve za izročitev dokumentacije ter posredovanje podatkov;
- kot cilji javne preiskave se določijo naslednji: ugotoviti, zakaj se je to zgodilo, kdo so ključni »igralci«, zoper koga je možno ukrepati (civilno/kazensko, odvzem nedovoljene premoženjske koristi), kako preprečiti, da bi se podobna zgodba ponovila in – če se izkaže, da nečesa ni mogoče ugotoviti – kje so razlogi za to in kako v prihodnje preprečiti prikrievanje tovrstnih ravnanj;
- skrajni rok, v katerem mora biti preiskava zaključena, je 12 mesecev;
- ugotovitve preiskave morajo biti javne, celoten spis pa je po zaključku preiskave informacija javnega značaja.

Na pobudo ministra za finance je julija letos KPK opravila celovit pregled oziroma oceno korupcijskih tveganj pri uveljavljanju zakona o slabi banki in ugotovila katastrofalno stanje. Poročila o tem so bila posredovana predsednici vlade, guvernerju Banke Slovenije, ministru za finance in drugim odgovornim osebam. Dobili smo veliko moralne podpore in obljube, da bodo te stvari upoštevane v nadaljnjih zakonskih spremembah. Ob zadnji spremembi Zakona o bančništvu je KPK predlagala javnost najbolj problematičnih naložb. Zakon je bil sprejet brez tega. Skratka: v mnogih drugih državah, kjer je bila že pred desetletjem (Nemčija) ali pred kratkim (Irska) izpeljana sanacija bančnega sistema, so bili ključni podatki

PREDLOGI KPK ZA SOOČENJE S SISTEMSKO KORUPCIJO

javni in enako bo moralo biti tudi v Sloveniji, če želimo doseči dolgoročno izboljšanje stanja. Konec koncev je že dolgo znano, da je transparentnost najhujši sovražnik korupcije.

3. Sprejem novele Zakona o dostopu informacij javnega značaja, ki bo omogočil razkritje odvetniških, svetovalnih (vključno s svetovanjem s področja »komunikacije«), sponzorskih in donatorskih pogodb, ki jih sklepajo podjetja v posredni in neposredni lasti države ter občin v aplikaciji Supervisor in s tem razkritje in posledično preventivno omejevanje – po mnogih raziskavah in ugotovitvah – enega najbolj škodljivih in razširjenih načinov lobistično-politično-medijsko-klientelističnega »rentništva« v tranzicijski Sloveniji.

Predlog omenjene novele, ki vsebuje določbo z opisanim ukrepom, je bil pripravljen na Ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo ob sodelovanju Informacijskega pooblaščenca in KPK. Predlog je trenutno v obravnavi v Državnem zboru in prav glede navedene določbe je bil deležen in izpostavljen precejšnjim pritiskom, da se določbe, ki bi omogočale izjemno pomemben korak k dvigu transparentnosti, omejijo. Vsak poslanec bo imel že v kratkem (pri drugem branju omenjene novele) možnost izkazati, koliko je iskren pri podpori ukrepom za omejevanje sistemske korupcije.

4. Centralizacija in informatizacija (ter s tem transparentnost) javnega naročanja v javnem zdravstvu

Korupcija v zdravstvu je – glede na porabljen javna sredstva in posledice za vsakega državljan – eden najresnejših problemov, ki ima sistemske korenine v prepletanju javnega ter zasebnega. Zato je potrebna celovita reforma zdravstvenega sistema. Ni pa treba čakati na celovito zdravstveno reformo za ureditev javnega naročanja v zdravstvu in razbitje monopolov. K temu je mogoče pristopiti takoj z ustrežno odločitvijo vlade ter sodelovanjem Ministrstva za zdravje in Ministrstva za finance. Prve korake je mogoče narediti tudi brez spremembe zakonodaje (v določenem delu bo sicer potrebna tudi ta) v roku nekaj mesecev; potrebni sta zgolj volja in pripravljenost.

Vrsta podatkov komisije in drugih institucij ter tudi javno objavljeni podatki kažejo, da slovensko javno zdravstvo ni učinkovito pri naročanju zdravil, medicinskih pripomočkov in opreme za potrebe zdravstva. Komisija tudi ugotavlja, da je vrsta nabavnih odločitev v zdravstvu okužena z nasprotjem interesov, analiza podatkov finančnih tokov pa kaže, da je tudi trg dobave zdravil najverjetneje kartelno razdeljen in po deležih med dobavitelji že leta »zabetoniran«.

Problematiko je mogoče rešiti le z ustrežno politično voljo, saj bi bili potrebni nekateri organizacijski ukrepi, ki jih lahko sprejme in izpelje Ministrstvo za zdravje, v določenem delu pa bi bila potrebna tudi sprememba zakonodaje s področja javnega naročanja, da se izkoristi prednosti, ki jih ponuja članstvo Slovenije v EU.

Zato ponovno predlagamo, da:

- Ministrstvo za zdravje standardizira nabavo zdravil in medicinskih pripomočkov ter centralizira postopke javnega naročanja za potrebe javnega zdravstva, pri čemer je treba organizacijsko zagotoviti ustrežno časovno rotacijo kadra, ki se ukvarja z javnim naročanjem, tako da se prepereči nedovoljeno ali tvegano povezavo med dobavitelji in

javnimi uslužbenci, ki izvajajo postopke javnega naročanja,

- se z ustrežno spremembo zakonodaje in z ustreznimi mednarodnimi pogodbami na področju javnega naročanja odpre možnost slovenskim naročnikom v javnem zdravstvu, da sodelujejo pri javnih naročilih večjih javnih zdravstvenih sistemov v večjih državah članicah EU, ki po zdaj že potrjenih podatkih za isti material dosegajo bistveno nižje cene kot slovenski naročniki.

5. Hiter sprejem novega Zakona o slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1), ki bo vključeval rigorozne ukrepe za transparentnost imenovanja in odločanja nadzornikov ter uprav in podjetij v posredni ali neposredni večinski lasti države, zahteval vnaprejšnje in pisno razkritje potencialnega ali obstoječega nasprotja interesov in predpisal ustrezne sankcije za kršitve s področja izogibanja nasprotju interesov in osebnega ali poslovnega klientelizma.

Ministrstvo za finance je v predlog novega ZSDH-1 vključilo celovito peto poglavje, namenjeno prav tem vprašanjem, ki je bilo vsebinsko pripravljeno tudi s sodelovanjem KPK. Četudi ne popolno, bi umestitev teh določb v zakon pomenila pomemben korak naprej pri preglednosti upravljanja državnega premoženja. V javni razpravi o SDH doslej še nismo zasledili resne razprave o tem delu zakona. Večina se prepira predvsem o tem, kaj in kako v SDH vključiti, kaj izključiti in podobno oziroma, povedano drugače, o tem, kdo od vsakokratne oblasti in interesnih skupin (legitimnih in nelegitimnih) bo lahko upravljal z naložbami države in vsem, kar sodi zraven (kadrovanje, rentništvo ipd.). Čas pa teče, del privatizacije je v teku in to ob povsem netransparentni zakonodaji na tem področju. Eden ključnih ukrepov je torej, da se ZSDH-1 sprejme čim prej in da v postopku sprejema različni interesi še nadalje ne okrnijo predlaganega petega poglavja tega zakona. Opozoriti pa je treba, da ZSDH-1, tudi če bo kmalu sprejet, ne bo takoj zaživel. V tem času pa zakonodajni okvir ostaja neurejen glede omejevanja nasprotja interesov, transparentnosti ipd., zato bi morala Vlada RS od SOD zahtevati, da nemudoma uveljavi določene ukrepe v tej smeri, za katere ni potrebna posebna zakonska podlaga, ampak zgolj volja. Spisek takih ukrepov je KPK pred časom že posredovala vodsstvu SOD.

6. Ustanovitev inšpekcije za področje javnih naročil z ustrežno kadrovske strukturo in možnostjo izrekanja učinkovitih sankcij za kršitelje na državni in lokalni ravni

V Sloveniji se kup organov neposredno ali posredno očitno in dalj časa premalo učinkovito ukvarja z nadzorom nad javnimi naročili (od notranjih revizij, Računskega sodišča, Državne revizijske komisije (DKom), Ministrstva za finance ...) Nihče (razen v omejenem obsegu DKom) pa nima inšpekcijskih pooblastil ali odgovornosti za nadzor nad tem področjem in izrekanjem glob ter drugih sankcij kršiteljem. Paradoksalno: Slovenija ima za skoraj vsako področje svojo inšpekcijo in prekrškovni organ, za javno naročanje, prek katerega se letno preteče več milijard evrov, pa tega ni.

7. Sprejem etičnega kodeksa za poslance Državnega zbora

K temu je Državni zbor večkrat pozvala ne samo KPK, ampak tudi mednarodne nadzorne institucije s področja omejevanja korupcije. Lansko leto je Slovenija s strani GRECA dobila tudi

PREDLOGI KPK ZA SOOČENJE S SISTEMSKO KORUPCIJO

izrecno priporočilo s tega področja.

8. Sprejem kodeksa etike za funkcionarje vlade in ministrstev po vzoru dobrih praks nekaterih tujih držav, ki bo vseboval tudi standarde o omejitvah poslovanja s podjetji na področju državnih pomoči, subvencij ipd. ter glede kupovanja delnic državnih podjetij

V zadnjih tednih smo spremljali in še spremljamo različne razprave o tem, kaj je za ministra dopustno in kaj ne v smislu poslovanja njegovih podjetij ali podjetij njegovih družinskih članov z državo. Bili smo priče paradoksalnim izjavam, povezanim s 35. členom ZIntPK, ki ureja omejitve poslovanja. To področje je mogoče urediti tudi brez spremembe zakona. Večina tujih vlad, ki ima bolj izdelane mehanizme zagotavljanja lastne integritete, tovrstne standarde postavi z vladnim kodeksom etike. Takšen kodeks nima oblike »desetih božjih zapovedi«, ampak mora vsebovati konkretno zapisane standarde, kako morajo ravnati funkcionarji izvršilne veje oblasti, ki so bili podjetniki ali imajo sami ali njihovi družinski člani ali druge povezane osebe lastniške deleže v podjetjih, ki posredno ali neposredno poslujejo z državo. Nadalje: v času prejšnje vlade smo imeli primer ministra in generalnega direktorja direktorata, ki sta le nekaj minut po koncu seje vlade, na kateri so obravnavali tudi prodajo ene od državnih družb, kupila nekaj delnic te družbe. Regulator (ATVP) sicer ni ugotovil nedovoljenega trgovanja z notranjimi informacijami, vendar pa ne gre samo za to. Gre za integriteto in transparentnost! Najvišji predstavniki oblasti naj pokažejo, da ne delujejo po principu najmanjšega skupnega imenovalca – dovoljeno nam je vse, kar nam ni z zakonom izrecno prepovedno.

9. Sprememba poslovnika Vlade RS in Državnega zbora RS, s katero se bo okrepila transparentnost sprejemanja zakonskih in podzakonskih predpisov, in sicer na način, da bo vsak predlog predpisa obvezno vseboval tudi podatke o tem, ali je pri pripravi določenega predpisa sodeloval zunanji svetovalec (to je t. i. »zakonodajna sled«).

O tem je KPK posredovala konkretno priporočilo tako Vladi kot DZ RS že pred dvema letoma – in to ponovila pri sedanjih vladi. Napredka ni bilo, čeprav je mogoče to storiti hitro.

10. Ureditev in javna dostopnost ter transparentnost evidence Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov ter sprememb namembnosti zemljišč

Področje prodaje in sprememb namembnosti kmetijskih zemljišč v lasti oziroma upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov je po ocenah KPK v preteklosti predstavljalo eno večjih korupcijskih tveganj, na področju katerega so se in se križajo lokalni, državni in mnogo zasebnih interesov. Obenem pa je že leta to eno najbolj netransparentno urejenih področij v državi in tudi ostaja neurejeno ter nepregledno, čeprav imamo Supervizor in Geodetsko upravo RS.

11. Sprejem zakonodaje, ki bo v določenih primerih omogočala odpoklic župana

12. Sprejem zakonodaje, ki bo na podlagi sodne potrditve zlorabe položaja ali kršitve protikorupcijske zakonodaje ob zagotovljenem sodnem varstvu predvidevala sodno izvršljiv odpoklic posameznika z javne funkcije in prepoved opravljanja javne funkcije za določen čas.

13. Sprejem sistemskega zakona, ki bo stanovske organizacije, ki jim zakon daje javno pooblastilo (na primer Odvetniška, Zdravniška, Notarska zbornica, cenilci ...), **zavezal k vzpostavitvi učinkovite samoregulacije, preglednega, predvsem pa javno dostopnega** (prek spleta) **sistema za spremljanje delovanja njihovih internih častnih/etičnih/disciplinskih razsodišč ter izrečenih sankcij.**

14. Začetek konkretne razprave za sistemsko reorganizacijo delovanja inšpekcijskih služb

15. Sprejem novele Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije po naslednjih izhodiščih: a) odprava subsidiarnosti tega zakona, s čimer bo dejansko dobil naravo sistemskega predpisa; b) krepitev (z ustreznimi pooblastili in možnostjo izrekanja sankcij) tistih nadzornih pristojnosti KPK, ki jih ne izvajajo drugi organi in se ne prekrivajo na primer z organi odkrivanja in pregona, predvsem na področju nadzora nad premoženjskim stanjem funkcionarjev in korupcijsko izpostavljenih kategorij javnih uslužbenecv, nasprotjem interesov (s poudarkom na klientelizemu in nepotizmu), na področju omejitve poslovanja, nezdružljivosti funkcij, nadzora nad sprejemanjem daril (ki ga je treba poenotiti za vse zaposlene v javnem sektorju), na področju omejevanja nejavnih lobističnih vplivov na sprejemanje kadrovske, normativne in finančne odločitve nosilcev oblasti ipd. c) vzpostavitev zakonskega okvira za izvajanje preventivnih sistemskih in tematskih nadzorov komisije v subjektih javnega sektorja z namenom svetovanja, krepitev integritete in identifikacije ter odpravljanja sistemskih korupcijskih tveganj; č) vzpostavitev Sveta Komisije (imenovanega s strani Državnega zbora z dvotretjinsko večino) kot neodvisnega organa nadzora nad delom KPK z vidika integritete, objektivnosti in učinkovitosti njenega delovanja.

V nadaljevanju bomo posredovali konkretne predloge sprememb protikorupcijske zakonodaje – s člani in obrazložitvami; vendar ponavljamo, da je institucionalni in pravni okvir KPK potreben resne strukturne reforme. Noben organ, ki je zasnovan tako, kot je KPK, ne more biti dolgoročno vzdržan v okolju, kakršno je slovensko. V celotnem mandatu prejšnje komisije je KPK prejela okoli 3000 prijav, od česar jih je zaključila slabo polovico; zgolj v zadnjih treh letih smo prejeli prek 5000 novih prijav in podedovali 1400 zaostankov. Število nadzornikov, ki delajo na prijavih, je skoraj enako kot leta 2008, proračun KPK pa je letos enak oziroma celo nekoliko manjši kot je bil zadnje leto prejšnje komisije. In žrtev tega stanja je občutek o selektivni obravnavi zadev, predvsem pa upravičena frustracija prijaviteljev, ki na zaključke zadev čakajo meseca in leta. Morda bi lahko kdo, ki je boljši in sposobnejši od nas, iz trenutnega zakonskega, finančnega in kadrovskega okvirja iztisnil še več. To novemu vodstvu želimo. Predvsem pa mu želimo omogočiti, da bo delalo v drugačnih okoliščinah; z vso odgovornostjo namreč lahko zapišemo, da je koncept, torej tak, kot je sedaj, na dolgi rok nevzdržan in postaja kontraproduktiven. In sprememba tega je sedaj odgovornost politike pogojena s pritiskom javnosti.

Sara Gaberc o aktivnostih v okviru projekta Mladi proti korupciji

Murska Sobota – Dijakinja Sara Gaberc je ena od štirih dijakov Ekonomske šole Murska Sobota, ki si v okviru projekta Mladi proti korupciji prizadevajo za aktivno osveščanje vrstnikov, mladih ter širše javnosti o korupciji in njenih škodljivih posledicah za razvoj družbe. V nadaljevanju si lahko preberete njen prispevek o projektu, o katerem smo že pisali tudi v novicah »Mladi proti korupciji z ulično umetnostjo in rapovsko glasbo« ter »Dijaki proti korupciji«.

Mladi proti korupciji

»Lotili smo se zahtevne naloge, in to je ozaveščati naše vrstnike in širšo javnost o pojavljanju korupcije in o njenih škodljivih posledicah. Jaz – Sara Gaberc – Živa Magič, Daniel Serdt in Lan Jakovljevič z mentorjem Zlatkom Jakovljevič smo se odločili, da se bomo borili proti korupciji z nečem, kar nam je najbližje, in to sta hip hop in street art.

Projektne aktivnosti se dogajajo v okviru mednarodnega natečaja Dijaki proti korupciji, v katerem sodelujeta naša Ekonomska šola Murska Sobota in Gimnazija Šentvid. V sklopu projekta smo se udeležili že dveh konferenc. Prva je potekala maja 2013 v Ljubljani, kjer smo spoznali skupino iz Šentvida, druga pa julija 2013 v Portorožu, kjer smo spoznali madžarske skupine.

Za uresničitev našega projekta imamo na voljo tisoč evrov. Finančno nas je podprla Evropska unija preko madžarskega oddelka organizacije Transparency International, v Sloveniji sta natečaj organizirala društvo Integriteta in Društvo mladinski ceh.

Nekaj sredstev smo že namenili za izdelavo dveh serij nalepk in letakov, ki jih delimo po vsem Pomurju. V prihodnosti bomo izdelali nadaljnje serije nalepk in letakov ter plakate. Sodelovanje nam je že potrdil Gregor Purgaj, street art umetnik, čigar dela so trenutno na ogled v Galeriji Murska Sobota, ki bo naredi velik grafit povezan z vsebino projekta in to seveda na legalen način. K sodelovanju bomo povabili še nekatere najbolj vidne slovenske raperje in jih zaprosili, da nam dovolijo uporabo svojih že

obstojećih komadov, ki pa bodo primerni, torej na temo korupcije.

Cilj, ki smo si ga zadali, lahko dosežemo le s skupnimi močmi.«

Sara Gaberc

Zaključni dogodek ustvarjalnega natečaja »Pismo poslancem«

Ljubljana – 11. decembra je v Državnem zboru potekal zaključni dogodek ustvarjalnega natečaja Komisije za preprečevanje korupcije, ki letos nosi naslov »Pisma poslancem«. Dogodek sta otvorila predsednik Državnega zbora RS Janko Veber in namestnik predsednika Komisije za preprečevanje korupcije Rok Praprotnik. Avtorjem 12 najboljših pisem in njihovim mentorjem sta podelila tudi priznanja. Zmagovalci letošnjega natečaja so:

- Alja Grželj, Osnovna šola Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje;
- Ana Žižek, Osnovna šola III, Murska Sobota;
- Andreja Pevec Podgornik, Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo;
- Astrid Marovič, Osnovna šola Mladika, Ptuj;
- Gala Margita Štiglic, Osnovna šola Brežice;
- Hana Kozlevčar, I. osnovna šola Rogaška Slatina;
- Sara Kokot, I. osnovna šola Rogaška Slatina;
- Ana Ivič, I. osnovna šola Rogaška Slatina;
- Jan Antolič, Osnovna šola Franceta Prešerna, Maribor;
- Maja Bagari, Osnovna šola III, Murska Sobota;
- Sara Slemenšek Avšič, Osnovna šola Brežice;
- Zarja Černe, Osnovna šola Vrhovci;
- Žan Kresnik, Druga osnovna šola Slovenj Gradec;
- Žana Florjanič, Osnovna šola Brežice;

Udeleženci natečaja s predsednikom DZ Jankom Vebrom in namestnikom predsednika KPK Rokom Praprotnikom

Ustvarjalni natečaj »Pisma poslancem« je že tretji ustvarjalni natečaj Komisije za preprečevanje korupcije, ki jih komisija zadnja tri leta izvaja v okviru svojih preventivnih dejavnosti. V prejšnjih letih so mladi likov-

no ustvarjali na temo korupcije, letos pa smo možnost dali še talentom, ki jim je bližje pisno ustvarjanje.

Na natečaj se je letos prijavilo 61 šol (lani 18), sodelovali pa so učenci s 433 izdelki. Izdelke je prebrala in ocenila natečajna komisija, ki je izmed vseh prispelih izbrala 12 najboljših.

Nekoliko širši nabor pisem smo na komisiji zbrali v zbornik, ki smo ga v tiskani obliki posredovali poslancem Državnega zbora, prejele pa so ga tudi na natečaju sodelujoče šole ter avtorji najboljših 12 pisem. Zbornik je za vse, ki si želijo vpogleda v razmišljanje mladih o pomembnih vrednotah, korupciji in stanju v državi, na naših spletnih straneh na voljo tudi v elektronski obliki.

Ob tej priložnosti se ponovno zahvaljujemo vsem sodelujočim učencem in učiteljem ter jih vabimo k ponovnemu sodelovanju na nekoliko drugačnem natečaju naslednje leto.

9. december – mednarodni dan boja proti korupciji

Ljubljana – Devetega decembra praznujemo mednarodni dan boja proti korupciji. Ker je bilo na temo korupcije v zadnjem letu veliko govora, se želimo letos osredotočiti na nujnost sodelovanja med državo in družbo za učinkovito omejevanje korupcije. Zato smo se odločili nastopiti skupaj z nekaterimi organizacijami zunaj javnega sektorja – Inicijativno Ethos, Združenjem Manager, Združenjem nadzornikov Slovenije in Društvom integriteta - Transparency International Slovenije, ki razvijajo in izvajajo protikorupcijske aktivnosti na svojih področjih dela, v upanju, da se nam naslednje leto na taki predstavitvi pridruži še kakšna organizacija oziroma da bodo obstoječe predstavile dodatne izvedene protikorupcijske programe in aktivnosti.

V izjavi za javnost smo omenjene organizacije zapisale:

Vsem v Sloveniji je danes jasno, da korupcija predstavlja enega večjih izzivov družbe. Korupcija povzroča škodo na gospodarstvu, javnih sredstvih v zdravstvu, socialni, šolstvu, pri dostopu do javnih virov in ruši pravni red. Ni je raziskave, tudi mednarodne ne, ki bi kazala pozitiven trend omejevanja korupcije v Sloveniji.

To je problem, ki ga ne morejo preseči zgolj samostojni državni organi. Problem Slovenije niso toliko ekscesni posamični koruptivni primeri, ki se vsake toliko pojavijo v javnosti, temveč samo stanje duha družbe ter strukturna korupcija. Za učinkovito odpravo korupcije je potrebno partnerstvo med protikorupcijskimi ukrepi državnih organov in spremembami v družbi. Tega pa zgolj 'od zunaj' z aktivnostmi državnih organov ni moč izkoreniniti. Slednje bodo nastopile in bodo vidne le, če bo odločitev zanje dozorela v glavi vsakega posameznega politika,

gospodarstvenika, javnega uslužbenca, funkcionarja in prebivalca Slovenije. Da pa bi prišlo tudi do spremembe stanja duha družbe, morajo odločitvi za spremembe slediti konkretna etično naravnana ravnanja posameznikov, podjetij in institucij.

Z vsestranskim in interdisciplinarnim pristopom v počastitev dneva Konvencije ZN proti korupciji

Ljubljana – Komisija za preprečevanje korupcije je v okviru letošnjega programa v počastitev dneva Konvencije združenih narodov proti korupciji skupaj s soorganizatorji, Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani, Vrhovnim državnim tožilstvom RS in Fakulteto za varnostne vede Univerze v Mariboru pripravila posvet »Obvladovanje gospodarske kriminalitete in korupcije v poslovnem okolju«. Na njem so strokovnjaki poudarili, da je za boj proti gospodarski kriminaliteti in korupciji potreben multidisciplinaren pristop.

V posvetu so kot govorci sodelovali: mag. Bećir Kečanović – Komisija za preprečevanje korupcije, Dr. Darko Maver in Dr. Gorazd Meško – Fakulteta za varnostne vede, Dr. Zvonko Fišer – Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije, Dr. Igor Pribac – Filozofska fakulteta, Dr. Ciril Keršmanc – Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, Stanislav Pintar – Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije ter Dr. Sergeja Slapničar in Dr. Adriana Rejc Buhovac – Ekonomska fakulteta.

Izjavo za javnost in prispevek dr. Adriana Rejc Buhovac si lahko preberete [spletnih straneh komisije](#).

GRECO zaskrbljen zaradi odstopa vodstva KPK – poziv k najvišjim standardom izbora

Strasbourg – Na svojem zadnjem plenarnem zasedanju na začetku decembra je delegacija Republike Slovenije na zaprosilo Skupine držav za boj proti korupciji Sveta Evrope (GRECO) poročala o odstopu članov Komisije za preprečevanje korupcije.

GRECO se je namreč z odstopom in razlogih zanj seznanil iz objavljenega pisma o odstopu, ki ga je vodstvo komisije predstavilo javnosti ter objavilo na spletnih straneh komisije.

Zaradi odstopa in predvsem posledic, ki jih bo ta imel na nadaljnji učinkovit boj proti korupciji, je GRECO izrazili zaskrbljenost ter pozval, naj izborni postopek novega vodstva zagotovi, da bodo novi člani komisije izpolnjevali najvišje standarde integritete in neodvisnosti. Prav tako pričakuje, da delegacija Republike Slovenije GRECO redno poroča o razvoju dogodkov v zvezi s tem.

Odziv KPK na izjavo Karla Erjavca glede korupcije v zdravstvu

Ljubljana – 26. 11. 2013 je predsednik stranke DeSUS in zunanji minister Karl Erjavac dejal, da Komisije za preprečevanje

korupcije (dalje: komisija ali KPK) ni čutiti na zdravstvenem področju in da bodo svoje morali opraviti tako KPK kot policija in tožilstvo. Taka izjava je ne samo neresnična, ampak za politika, ki je sedel v več vladah, tudi nesprejemljivo sprenevedanje in prevrčanje odgovornosti.

Namesto ukrepanja danes politiki lahko tudi preložijo odgovornost na organe nadzora in pregona. Na koncu bomo prišli do lahkotne ugotovitve, da so za stanje v zdravstvu krivi komisija, policija in sodišča. Podobno kot je z luknjo v bančnem sistemu, ki danes »za vrat stiska« celotno državo. Zanj niso krivi tisti, ki so v državne banke po politični liniji nastavljali nadzornike in ti potem naprej uprave, da so bile banke slabo vodene in upravljane. Niso krivi tisti, ki so dajali kredite »na dobro (politično?) ime«. Ne. Krivi so organi pregona? To je tako, kot da bi bila za slabe ceste odgovorna policija.

Kot redno opozarja komisija, je problem korupcije v slovenskem zdravstvu izrazito sistemske in strukturne narave – za njen razrast niso odgovorne samo bolj ali manj (ne)učinkovite nadzorne in regulatorne institucije, šibka kultura upravljanja mnogih zdravstvenih zavodov, ampak v prvi vrsti izvršna in zakonodajna oblast, ki je tak sistem vzpostavila in ga vzdržuje na institucionalnem, zakonodajnem ter proračunskem nivoju.

Poseben problem so javna naročila v zdravstvu – tako na področju gradenj kot zdravil in medicinskih pripomočkov. Že od znane afere operacijske mize, ki ni doživela epiloga na sodišču, se ni nič posebnega spremenilo. Kot smo z empiričnimi podatki opozorili že leta 2011, je recimo na področju dobave zdravil javnemu zdravstvu trg med dobavitelji tako »zabetoniran«, kot da bi šlo za kartelno razdelitev trga. Noben minister, nobena vlada ni bila sposobna na tem področju narediti reda – uvesti centraliziranega in transparentnega naročanja, uporabiti prednosti, ki jih Sloveniji ponuja članstvo v Evropski uniji – prosti pretok blaga. Pa ne gre za jedrsko fiziko, zgolj za politično voljo, jasno zastavljene cilje in izvedbo.

Drug problem je farmacevtska industrija in nehygienična povezava med zaposlenimi v zdravstvu, vključno s t. i. mnenjskimi zdravniki, ki v različnih komisijah določajo ter odločajo o vrstah zdravil in pripomočkov. Na tem področju je veliko nasprotja interesov. Komisija je v tej povezavi izdala že vrsto zahtev in priporočil v konkretnih primerih; nekaj jih je Ministrstvo za zdravje upoštevalo, a v osnovi je sistem ostal enak.

Tretji in najgloblji problem je sama zasnova javnega zdravstva, v katerem obstajajo zdravniki »dvoživke«, ki na netransparenten način delajo hkrati v javnih in zasebnih ustanovah, pri čemer jim delo v javnih ustanovah daje prednosti pri delu v zasebnih subjektih.

V zadnjih dneh je očitno tudi politika pre-

poznala, da je moderno govoriti in priznati korupcijo v zdravstvu, govoriti o obstoju lobijev in tako dalje. Kakšna pa so dejstva? V zadnjih dveh letih je z Ministrstva za zdravje komisija prejela 12 (!) poročil o lobiranju, med katerimi pa ni noben funkcionar ali javni uslužbenec podal niti enega samega poročila o morebitnem poskusu nedovoljnega lobiranja. Vsak minister, državni sekretar, generalni direktor, predstojnik zdravstvenega zavoda je dolžan po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) ne samo prijaviti kaznivo dejanje, ampak tudi vsak poskus nezakonitega lobiranja, nejavnega ali neetičnega vplivanja. Od zadnjih treh ministrov za zdravje komisija ali drugi organi pregona po védenju komisije niso prijeli NITI ENE TAKE PRIJAVE. Pa bi to bili po zakonu dolžni storiti. Razkorak med besedami politikov in tistim, kar sporočijo pristojni instituciji, je prevelik.

V obdobju 2010–2012 je komisija s področja vsega zgoraj omenjenega obravnavala in zaključila prek 200 primerov. Od tega je podala več kot 40 kazenskih ovadb oziroma naznanil kaznivih dejanj in prijavi pristojnim inšpekcijskim službam, ki imajo izvršilna pooblastila in pristojnosti, ter pristojnim posredovala prek 10 predlogov za spreminjanje zakonskih, podzakonskih in internih aktov. V vsakem letnem poročilu je problem korupcije v zdravstvu posebej izpostavila ...

Gotovo je razprava o reformi zdravstvenega sistema pomembna in nikakor ni povezana samo s korupcijo – pomeni odločanje o tem, kakšno javno zdravstvo in koliko zasebnega zdravstva želimo. Kakršnakoli bo odločitev, pa mora biti sistem urejen tako, da v največji meri odpravlja sistemska korupcijska tveganja in tveganja za nasprotje interesov, ki jih v današnjem sistemu mrgoli. Politika pa ima edina realno moč v državi, da te stvari spremeni. Žal pri komisiji prepogosto obstaja občutek, da se s svojimi opozorili in priporočili zaletavamo v zid. In zato je izjava, ki prihaja iz ust politika, da komisija ali drugi nadzorni organi niso stori- li ničesar, obenem pa iz politike ali najvišjih uradnikov ni skoraj nobene prijave pristojnim organom, resnično nedostojna.

Odziv KPK na izjavo Janeza Janše, da je dokazal izvor svojega premoženja

Ljubljana – 26. 11. 2013 je bila objavljena izjava Janeza Janše, predsednika SDS, in sicer: »Izvor o svojem premoženju sem letos dokazal na DURS. Enako bi storil pred KPK, če bi mi bilo v skladu z zakonom omogočeno.«

Izjava Janeza Janše je v celoti neresnična, zato se je Komisija za preprečevanje korupcije (dalje: KPK ali komisija) dolžna odzvati. Janez Janša kot zavezanec za premoženjsko stanje ni znal oziroma želel pojasniti izvora premoženja velike vrednosti. V postopku nadzora so mu bile zagotovljene vse pravice, ki mu gredo po zakonu, kar je s sodbo

potrdilo Upravno sodišče. Kar zadeva vsebino, je javnosti dostopen posnetek razgovora z Janezom Janšo pred komisijo, iz njega pa je razvidno, kako ni znal oziroma želel pojasniti izvora premoženja, predvsem gotovine, ki jo je polagal na svoj tekoči račun, s katero je kupil osebno vozilo, kako je financiral potovanja na Mauricius, v Južno Afriko, v Dominikansko republiko ... Enako izvora ni pojasnil niti v svojih pisnih odgovorih, h katerim ga je pozvala komisija. Tudi pisni odgovori so dostopni javnosti, kot so tudi njegovi nastopi v javnosti, kjer je vsakič drugače pojasnjeval izvor svojega premoženja.

Enako ne drži, da je davčni zavezanec Janez Janša premoženje pojasnil DURS; kot izhaja iz odredbe o finančni preiskavi (ki jo je objavila spletna stran Demokracije) je bila ta odrejena na podlagi samostojnih ugotovitev več organov. Zato je očitno tudi potreben pogrom nad vsemi temi institucijami, nad tožilstvom in nad sodiščem. Ker je to za določene politike očitno lažje, kot da javnosti in pristojnim državnim ter pravosodnim organom pojasnijo, od kod jim gotovina in premoženje, ki bistveno presega njihove uradne dohodke.

Sicer pa je novost v slovenskem prostoru, da določeni politiki zdaj tudi javno nasprotujejo postopkom za odvzem premoženja nezakonitega izvora.

KPK glede dodeljevanja javnih sredstev družbi Emo-Orodjarna, d.o.o.

Ljubljana – Kot je znano, je Komisija za preprečevanje korupcije (dalje: komisija) zaradi domnevnih kršitev določb Zakona o integriteti in preprečevanju (dalje: ZIntPK) pred časom uvedla postopek preverjanja okoliščin v zvezi z dodeljevanjem javnih sredstev gospodarski družbi Emo-Orodjarna proizvodna družba, d.o.o. s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) v času ministra Stanka Stepišnika, ki je obnem solastnik omenjenega podjetja.

V dosedanjem postopku komisija ni potrdila neposredne kršitve ZIntPK s strani ministra, ugotovila pa je nepravilnosti v sami pogodbi med ministrstvom in prejemnikom subvencije. Minister Stepišnik se je dne 19. 4. 2013 pisno izločil iz vseh postopkov, v katerih nastopajo podjetja, ki so z njim povezana, in sicer: Emo-Orodjarna, d.o.o., Corda-Orodjarna, d.o.o. in Tic-Lens, d.o.o. Za opravljanje nalog v zvezi s temi podjetji je pooblastil generalnega sekretarja ministrstva, pooblastilo je bilo objavljeno tudi na oglasni deski ministrstva. S tem je minister izpolnil formalno dolžnost po ZIntPK glede izogibanja nasprotju interesov. Samo dejstvo, da se je podjetje, ki je v solasti ministra, prijavilo na razpis za javna sredstva na istem ministrstvu, ni v nasprotju z zakonom. Poslanci so namreč leta 2011 na lastno pobudo spremenili ZIntPK v tem delu, z obrazložitvijo, da gre za nesorazmerno prepoved, ki županom, ki opravljajo kmetijsko

dejavnost, onemogoča pridobivati nekatere kmetijske subvencije.

Je pa komisija v postopku preverjanja podelitve javnih sredstev Emo-Orodjarni ugotovila, da pogodba, na podlagi katere je bilo opravljeno izplačilo, vsebuje klavzulo (17. člen), ki ugotavlja, da prejemnik sredstev, Emo-Orodjarna ni na seznamu subjektov, za katere veljajo omejitve poslovanja. To določilo v pogodbi – ki sta jo podpisali obe stranki – ne odraža dejanskega stanja in ni resnično. V času podpisa pogodbe je bilo namreč podjetje Emo-Orodjarna že uvrščeno na seznam omejitev poslovanja, ki je tudi javno dostopen na spletnih straneh KPK. Poudarjamo, da enako omejitve vsebuje tudi razpisna dokumentacija SPIRIT-a v trenutno aktualnem razpisu, na katerega naj bi se omenjeno podjetje prav tako prijavilo. V luči te ugotovitve bo komisija v nadaljevanju ta vidik pravno proučila, tudi v sodelovanju z Državnim pravobranilstvom, in sprejela ustrezna priporočila ministrstvu za vzpostavitev zakonitega stanja.

Komisija ob tej priložnosti znova opozarja na pomanjkljivo pravno in politično kulturo razumevanja ter spoštovanja splošnih načel dolžnega izogibanja nasprotju interesov, nezdržljivosti funkcij ter krepitve integritete in zaupanja v objektivno izvrševanje javnih funkcij – sploh ko gre za razdeljevanje javnih sredstev.

Komisija se neredko srečuje s primeri, ko predstojniki, katerih organi namenijo javna sredstva pravnim osebam, ki so osebno ali kapitalsko povezane s predstojnikom, svojo dolžnost o izogibanju nasprotju interesov izpolnijo s formalno izločitvijo iz postopka in s prepustitvijo odločanja njim podrejenim osebam. V omenjenih primerih je zakonski normi zadoščeno in komisija ne more ukrepati. V vseh omenjenih primerih gre za okoliščine, ki so strogo zakonsko dovoljene, predstavljajo pa določeno korupcijsko tveganje, predvsem pa zmanjšujejo zaupanje v integriteto, transparentno in objektivno razpolaganje z javnimi sredstvi.

Tudi zato komisija poziva vlado in njene funkcionarje, da sprejmejo samoomejevalni ukrep v interesu ohranjanja integritete njihovih funkcij, da se bodo izognili tovrstnim situacijam. Sprejem in opravljanje javne funkcije ni pravica, ampak s sabo nosi določene dolžnosti in samoomejevanje. Namen ZIntPK ni zgolj v tem, da funkcionar spoštuje minimalne standarde, ki jih pred njega postavlja (pomanjkljiva) zakonodaja; ko gre za razpolaganje z javnimi sredstvi in za opravljanje javnih funkcij, ni mogoče pristati na najnižji standard, da je javnemu funkcionarju dovoljeno vse, kar ni izrecno prepovedano.

Povrnitev zaupanja v vlade in sprejemanje javnih odločitev

Pariz – V Parizu je na sedežu Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)

14. in 15. novembra potekal forum o povrnitvi zaupanja v delovanje vlade in sprejemanje javnih odločitev. Forum se je kot govornik udeležil tudi predstavnik Komisije za preprečevanje korupcije.

Finančna in gospodarska kriza je skupaj z nekaterimi drugimi dejavniki v zadnjih letih znatno prispevala k upadu zaupanja v nacionalne vlade in v odločitve, ki jih sprejemajo. Raziskave kažejo, da danes večina državljanov držav članic OECD svoji vladi ne zaupa. Slovenija se uvršča med države, v katerih je erozija zaupanja v vlado največja. V zgolj petih letih, natančneje od leta 2007 do 2012, je v Sloveniji zaupanje v vlado padlo za drastičnih 24 odstotnih točk.

V okviru foruma so udeleženci na sejah med drugim razpravljali oziroma poslušali o vplivu denarja na sprejemanje javnih odločitev, strategijah za izboljšave in spremembe ureditve sistemov financiranja političnih strank, spodbujanju odgovorne demokracije ter povezavi med nezakonitimi finančnimi tokovi in financiranjem političnih strank.

V govoru z naslovom »Onstran financiranja političnih strank: So javni in zasebni ukrepi za krepitev integritete učinkoviti pri zmanjševanju tveganj vplivov na oblikovanje politik?« je predstavnik KPK izpostavil potrebo po večji transparentnosti, ki je v Sloveniji manjka na ključni področjih – na področju javnih naročil, lobiranja, upravljanja in poslovanja podjetij v državni lasti ter na področju financiranja političnih strank. Poudaril je, da sam zakonodajni okvir ni dovolj, ampak je pomembno in potrebno sprejeti dobro zakonodajo, ki bo prilagajena razmeram in dejanskemu stanju, ki ga ureja. Dobro zakonodajo je potrebno tudi dosledno izvajati. V trenutni situaciji lahko več transparentnosti na omenjenih ključnih področjih prinese le Državni zbor s spremembami zakonodaje.

V zaključnih mislih so udeleženci izpostavili, da bodo za povrnitev zaupanja v nacionalne vlade, njihove odločitve in politične stranke potrebni odločni koraki. Pot ne bo lahka ne kratka, v največji meri bo odvisna od politične volje, pomembno vlogo, kot vedno, pa bo igrala tudi integriteta posameznikov v javnem sektorju.

Vir podatkov raziskave o zaupanju v vlade:

KOMISIJA V ŠTEVILKAH

Posledica transparentnega delovanja vsakega organa je odgovorno ravnanje. Del transparentnosti je pregled dela skozi številke. Ker je transparentnost eno izmed vodil Komisije za preprečevanje korupcije in standard, ki ga zagovarjamo kot univerzalno načelo javnega sektorja, v KPK Vestniku objavljamo mesečno osvežene podatke o naših aktivnostih.

Spodnji podatki predstavljajo aktivnosti komisije v letu 2013.

Prijave

Število prejetih prijav	1031, od tega rešenih 703
Število vseh rešenih prijav	1305

Pravna mnenja, pojasnila in odgovori

Področje nasprotja interesov	112
Področje nezdružljivosti funkcij	73
Področje omejitev poslovanja	70
Področje premoženjskega stanja	196
Področje lobiranja	14
Področje načrtov integritete	662
Področje protikorupcijske klavzule	36
Skupaj izdanih pojasnil	1163

Področje nezdružljivosti funkcij

Število opozoril funkcionarjem glede nezdružljivosti funkcij	2
Število odločb poklicnim funkcionarjem za opravljanje dodatne pridobitne dejavnosti	1

Zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Število skupno prejetih vlog	78
Število zavrženih zahtev v celoti	8
Število delno zavrženih zahtev	18
Število ugodenih zahtev v celoti	48
Število zahtev, ki so še v postopku odločanja	4
Število zadev v postopku reševanja pritožb pri informacijskem pooblaščenca	1

Področje integritete

Število celovito pregledanih in ocenjenih načrtov integritete	1240
---	------

Izvedena izobraževanja in usposabljanja za javni sektor

Število izvedenih usposabljanj	55
Število udeležencev usposabljanj	4084

Področje protikorupcijske klavzule

Število izdanih dovoljenj za izvzetje iz dolžnosti vključitve protikorupcijske klavzule v pogodbe	0
---	---

Prekrškovni postopki zoper fizične osebe, pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb (2013)

Število uvedenih prekrškovnih postopkov/ukrepov	110
Število pravnomočno zaključenih postopkov/ukrepov	88

KOLENDAR OBVEZNOSTI

SPROTNE OBVEZNOSTI

- 1** **Premoženjsko stanje** – vsi zavezanci razen oseb, odgovornih za javna naročila in uradnikov Državne revizijske komisije, morajo o spremembah v premoženjskem stanju komisiji poročati do 31. 1. 2014 za preteklo leto. Obrazec za poročanje je na voljo na spletnih straneh komisije.
- 1** **Osebe, odgovorne za javna naročila**, ki so v letu 2013 sodelovale v postopkih javnih naročil, morajo komisiji v celoti sporočiti podatke o svojem premoženjskem stanju do 31. 1. 2014.
- 1** **Uradniki Državne revizijske komisije** morajo podatke o premoženjskem stanju za preteklo koledarsko leto komisiji sporočiti do 31. 1. 2014.
- 1** **Lobiranje** – lobist, ki je vpisan v register lobistov v RS, mora komisiji o svojem delu za preteklo leto pisno poročati do 31. 1. tekočega leta.
- 1** **Prijava premoženjskega stanja** – takoj, najpozneje pa v enem mesecu po nastopu in prenehanju funkcije ali dela. Dolžnost poročanja o premoženjskem stanju velja še leto dni po prenehanju funkcije ali dela.
- 1** **Poročanje lobirancev o lobističnem stiku z registriranim ali neregistriranim lobistom** – v roku treh dni svojemu predstojniku in komisiji. Poleg tega komisiji v roku 10 dni o prepovedanih ravnanjih lobista.
- 1** **Poročanje o omejitvah poslovanja** – funkcionarji organu, v katerem opravljajo funkcijo, v enem mesecu po nastopu, nato pa najkasneje v 8 dneh po vsaki spremembi; organ komisiji posreduje podatke najkasneje v 15 dneh od njihovega prejema.
- 1** **Poročanje o nezdružljivosti funkcij** – funkcionar mora najpozneje v 30 dneh po izvolitvi ali imenovanju prenehati opravljati dejavnost oziroma funkcijo, ki je nezdružljiva z njegovo novo funkcijo.
- 1** **Poročanje o nasprotju interesov** – takoj pisno obvestiti svojega predstojnika oziroma komisijo, če ni predstojnika. Ob tem je potrebno prenehati z delom v zadevi, kjer je prišlo do nasprotja interesov – razen če bi bilo nevarno odlašati.

Podrobnejše informacije o rokih in obveznostih zavezancev po ZIntPK so dostopne na spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si.
Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.